

[Arne Christiansen.]

Der er enighed om, at den forurening, som det industrialiserede samfund medfører, på længere sigt, hvis vi fortsætter i samme spor som hidtil, vil medføre uønskede ændringer i naturen, idet en række af vore produktionsprocesser jo griber direkte ind i naturens kredsløb. Vi mindes daglig om dette på vor krop og i nyhedsmedierne. Jeg vil gerne nævne det sidste, fordi de med voksende opmærksomhed følger denne udvikling, hvilket er rigtigt og nødvendigt. Denne udvikling må altså ændres, så der kan genskabes harmoni mellem menneske, miljø, produktion og forbrug, og derfor er en miljølov nødvendig.

Jeg understreger disse synspunkter, for uanset de kritiske bemærkninger og de afgørende indvendinger, som dette lovforslag også efter en lang og på det sidste stærkt forceret udvalgsbehandling kan give anledning til, skal der ikke herske tvivl om, at der er enighed om hensigten med og om målet for en miljølov. Venstre har gang på gang understreget denne nødvendighed, og det er altså ikke om målet, men om midler og metoder, der kan herske afvigende opfattelser.

Selv om udvalgsarbejdet har været længe, selv om formanden med vanlig energi og senest med nidkærhed har sat tempoet op så stærkt, at man næsten kunne få indtryk af, at ministeren stod bagved med en pisk, er dette forslag, hvad også blev understreget ved førstebehandlingen, så omfattende og så kompliceret, at det med føje kunne have været udsat til fortsat behandling og endelig vedtagelse i næste samling som tidligere i dette år foreslået af VKR.

Lad mig tilføje, at venstre og, så vidt jeg er orienteret, også det radikale venstre ikke har skiftet opfattelse på dette punkt, men det ville regeringen altså ikke være med til.

Vi står her med et lovforslag, hvor vi for en gangs skyld har fået svar på det spørgsmål, som befolkningen med voksende styrke anmoder lovgiverne om at stille: Hvad vil denne lov koste i penge, hvad vil den kræve i administration? Vi har ganske vist kun fået svar på det første og kun et delvis svar. Men det er da en begyndelse, og svaret i sig selv gør også et sådant indtryk, at det giver grund til afgørende overvejelser.

Allerede fra bemærkningerne til lovforsla-

get ved vi, at de administrative udgifter skønnes til godt 60 mill. kr. årlig som en begyndelse. Senere har vi under udvalgsarbejdet fået oplyst, at de skønnede investeringsudgifter over en 10 års periode vil være 4,6 milliarder kr., hvoraf erhvervslivet skal bære de 2,2 milliarder kr., og disse investeringer omfatter kun de skønnede udgifter til retablering af en acceptabel standard i forholdene omkring de eksisterende virksomheder og til offentlige rensnings- og affaldsbehandlingsanlæg, altså kun begrænsning af de eksisterende industrivirksomheders forurening og de nødvendige kommunale foranstaltninger til rensning af byspildevand, affaldsbehandlingsanlæg og deponeringspladser.

Jeg vil gerne understrege, at de 4,6 milliarder kr. i investering ikke omfatter konsekvenserne af forureningsbekæmpelsen på trafikområdet, på råstofområdet, på energiområdet, heller ikke væsentlige dele af landbrugets miljøværnsudgifter og for erhvervslivet som helhed heller ikke omkostningsmæssige følger af vækst ud over den allerede planlagte.

Til denne kæmpeinvestering skal så føjes skønnede driftsudgifter pr. år på ca. 600 mill. kr., hvoraf erhvervslivet direkte skal bære de 370 mill. kr. og skatteyderne som helhed resten.

Fordeler man investeringerne ligeligt over 10 års perioden og dertil lægger driftsudgifterne, vil man se, at vi her står over for en årlig milliardudgift. Det må være rimeligt her at henvise til formålsparagraffens stk. 3, som også har været fremhævet af andre ordførere, om samfundsøkonomisk afvejning, for der er kun 2 muligheder for at få disse kæmpeudgifter dækket; det er højere forbrugerpriser og højere skatter.

Uagtet erhvervslivet i almindelighed deler de principielle synspunkter, som jeg indledende pegede på, fandt Industrirådets miljøekspert sig da for blot 4 eller 5 dage siden foranlediget til med alvor at pege på disse formidable beløb; han kaldte miljøloven Danmarks hidtil dyreste lov.

For ikke med en sådan lov at svække dansk erhvervslivs konkurrenceevne har det derfor fra første færd været nødvendigt at drøfte spørgsmålet om enten direkte støtte i en overgangstid og/eller rimelige afskrivningsmuligheder for miljøværnsinvesteringer.